Rok 1873. Kraków, sobota 29 listopada Nr. 275.

Dziennik KRAJ wychodzi codzień wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.
Numer pojedyńczy w Krakowie i Lwowie kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr. —	3 złr. —	1 złr.
w Austrji z przesyłką	16 „	4 „	1 „ 40.
w Niemczech	12 tal. —	3 tal. —	1 tal.
we Francji	80 fr. —	20 fr. —	7 fr.
w Serbji, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr. —	12 fr. —	4 fr.
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgji	56 „	14 „	5 „

KRAJ

Przedpłatę przyjmuje Administracja dz. Kraj, urzęda pocztowe austrjackie i zagraniczne, oraz niżéj wymienione ajencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miejscowa w Krakowie ul. Mikołajska l. 435.
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczętowane wolne od opłaty i uwzględnia się je tylko w terminie 8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.

Cena ogłoszeń (Inseratów).
w pierwszém umieszczeniu wiersz . . 8 cnt.
w każdém następném umeszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszcz. 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i ajencje.

Ajencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiałkowskiego, handel Wierzuchowskiego. — **We Lwowie:** Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Ajencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — **We Lwowie:** Ajencja dzienników A. J. Piątkowskiego. — **W Tarnowie:** Księgarnia Gazdy. — **W Wiedniu:** B. Wołowski Administrateur de la Gazette des 'Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, biuro anonsów, Wolzeile Nr. 2.— **W Pradze:** Ferdinandsstrasse Nr. 38. — **W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen:** Rudolf Mosse München, Windermachergasse, 3. — **W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St Gallen, Genewie i Sztutgardzie:** Hassenstein & Vogler. — **W Paryżu:** Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16."

Ogłoszenie przedpłaty na „Kraj".

Cena prenumeraty:	W Krakowie:	w Austrji: z przesy. pocztową
na grudzień . . .	złr. 1 —	złr. 1 40
na grudzień, „ styczeń, „ luty, „ marzec	złr. 4 —	złr. 5 40.

Przegląd polityczny.

Dzienniki wiedeńskie cieszą się, że obecna sesja sejmów będzie spokojną i starają się okoliczność tę przedstawić jako zasługę dzisiejszego gabinetu.

W szczególe o sejmie galicyjskim pisze *Presse*: „Sejm galicyjski nie będzie zabijał, jak to dotychczas zwykł był robić, 4/5 części dozwolonego mu czasu dyskusjami nad rezolucją i adresami; ale od samego początku będzie się musiał starać o podniesienie administracyjnéj nędzy kraju".

Giełda wiedeńska nie podnosi się bynajmniéj po uchwaleniu ustawy zapomogowéj; wié ona dobrze, że ustawa ta i kasy zaliczkowe, chociażby nawet mogły dawać zaliczki na wszystkie papiery, nie przyniosłyby jéj najmniejszéj ulgi. W Wiedniu panuje powszechne przekonanie, że katastrofie giełdowéj niczém nie zaradzi i że papiery giełdowe nietylko nie podniosą się, ale coraz więcéj jeszcze spadać będą. Ponieważ zaś ten spadek na giełdzie był główną przyczyną upadku handlu i przemysłu, a giełda pozostaje w swéj rozpaczliwéj sytuacji: nikt nie spodziewa się najmniejszéj ulgi od rządowych kas zaliczkowych. Dzisiaj więc kwestja tak stoi, że, jak to wszyscy mowcy w radzie państwa, nawet rządowi podnieśli, rząd jest przyczyną klęski finansowéj, że zwoławszy radę państwa chciał także klęsce téj zaradzić — że jednak zaradzić jéj nie mógł i nie może. Pomimo to rząd ten jak był u steru, tak u steru zostaje— patrząc się na klęski, którym sam był po części przyczyną i których zaradzić nie może.

Młodoczescy posłowie wydali wspólną odezwę do swych wyborców, w któréj oświadczają, że w skutek uchwały klubu czeskiego trzymania się polityki abstynencyjnéj, składają swe mandaty, które przyjęli tylko w zamiarze czynnéj służby parlamentarnéj w obronie interesów kraju i narodu.

Rząd pruski posuwa się w walce przeciw kościołowi katolickiemu do środków, które nigdy nie prowadzą do celu; kary pieniężne, prześladowania osobiste nigdy nie były i być nie mogą dobremi środkami politycznemi. Jeżeli rząd pruski na téj drodze postępować będzie, stworzy on tylko kilku męczenników „świętéj" sprawy i tłum sfanatyzowanego ludu.

Nowy gabinet francuzki już złożony. Skład jego następujący: Broglie: sprawy wewnętrzne; Decazes: zewnętrzne; Fourton: wychowanie publiczne; Desseiligny: handel; Larcy: budowy publiczne; Depeyre: sprawiedliwość; Magne, Barail i Dampierre zachowują swoje teki.

Sejm.

Drugie posiedzenie d. 27 listop. 1873.

Początek posiedzenia o godz. 11téj.

Przewodniczący marszałek, ks. Leon Sapieha, ze strony rządu wiceprezydent namiestnictwa p. Oswald Bartmański.

Po przyjęciu protokółu bez rozpraw i udzieleniu p. Ziemiałkowskiemu urlopu na dwa tygodnie, marszałek zawiadamia, iż urlop ośmiodniowy udzielił posłom Ludwikowi hr. Wodzickiemu, Wesołowskiemu i Czajkowskiemu.

Z porządku dziennego przystąpiono do wyboru dwóch jeszcze członków komisji adresowéj, do któréj wczoraj wybrani zostali pp. Kraiński i Sawczyński. Głosujących było 79, konieczna większość 40; wybrani pp. Czajkowski 44 i Paszkowski 43 głosami.

Na wniosek Krzeczunowicza sejm uchwala wybrać osobną komisję gminną, złożoną z 9 członków, do rozbioru wszystkich wniosków, tyczących się urządzenia gminy. Do komisji téj odesłano wnioski wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia okręgów gminnych, oraz reformy ustawy gminnéj, ustawy o obszarach dworskich i o reprezentacji powiatowéj.

Na wniosek sprawozdawcy Skwarczyńskiego sejm uchwala wybrać osobną komisję propinacyjną, złożoną z 7 członków, i do téj komisji odesłać sprawozdanie wydziału krajowego w sprawie wykupna prawa propinacji.

Na wniosek tegoż sprawozdawcy uchwalono wniosek utworzenia biura statystycznego przy wydziale krajowym, odesłać do komisji administracyjnéj, złożonéj z 7 członków.

Budżet na rok 1874 i zamknięcie rachunków funduszów krajowych za rok 1872 na wniosek sprawozdawcy Wereszczyńskiego odesłano do komisji budżetowéj, złożonéj z 11 członków. Do téjże komisji na wniosek Krzeczunowicza odesłano sprawozdanie z czynności wydziału krajowego za czas od 1 sierpnia 1872, uchwalając nie wybierać do tego sprawozdania osobnéj komisji.

Również do komisji budżetowéj odesłano sprawozdania wydziału krajowego w przedmiocie uregulowania etatu i płac urzędników i sług wydziału krajowego i w przedmiocie przyznania zgromadzeniu Sióstr Miłosierdzia w Krakowie sumy 4750 zła.

Sprawy podniesienia rocznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego, b. sekretarza wydziału stanowego, oraz zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci po ś. p. Juljuszu Szczęsnowiczu, archiwiście wydziału krajowego, oraz sprawozdanie z wniosku w przedmiocie zmiany §. 1 ustawy z d. 12 grudnia 1869 r. o radach szpitalnych, uchwalono traktować w drugiém czytaniu bez odsyłania do specjalnéj komisji, uważając wydział krajowy za komisję stosownie do zapadłéj w roku zeszłym uchwały.

Do komisji administracyjnéj odesłano w dalszym ciągu wnioski wydziału krajowego w sprawie zniesienia wolnocelnego okręgu brodzkiego, w sprawie zniesienia zakazu przyjmowania żydów do lwowskiego szpitala powszechnego tamtejszéj reprezentacji miejscowéj, w sprawie zaprowadzenia wyrobu soli bydlęcéj, zniżenia cen soli w ogóle i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych.

Zmianę ustawy drogowéj przekazano osobnéj komisji drogowéj, złożonéj z dziewięciu członków, a sprawę ustanowienia nowych trybunałów pierwszéj instancji i stosownego zaokrąglenia istniejących dziś okręgów tych trybunałów, komisji prawniczéj, złożonéj z dziewięciu członków.

Uchwalono nadto wybrać komisję petycyjną, złożoną z 15 członków.

Ks. marszałek zawiadamia izbę, że komisja adresowa wniosek adresu złożyła już do laski marszałkowskiéj, udziela zatém głosu sprawozdawcy téj komisji p. Paszkowskiemu.

P. Paszkowski. Komisja, przez wys. izbę do ułożenia adresu wybrana, tak prędko przedkłada ten adres sejmowi, albowiem w gronie jéj okazała się taka zgodność uczuć, tak jednakie pojmowanie, jak w dniu tak uroczystym do Naj. Pana przemawiać mamy, że bardzo łatwém było dla nas zadaniem ułożyć adres i przedłożyć go izbie, w nadziei, iż spotka tutaj tę samą zgodność, ten sam, że tak powiem, poryw uczuć jak w komisji, ażeby słowa do N. Pana zanieść się mające, zupełnie jednozgodnie były wyrażone.

Najjaśniejszy Panie, Najmiłościwszy Cesarzu i Królu.

Dwudziestopięcioletnia rocznica wstąpienia Waszéj c. k. Mości na tron przodków, wzbudza u wszystkich ludów, berłu Twemu podległych, radośne uczucia, jakich także wyraz zgromadzony sejm królestwa Galicji i Lodomerji z w. ks. Krakowskiem w imieniu kraju tego składa u stóp W. c. i k. Mości.

Znakomity ten okres czasu mieścił w sobie ciężkie przejścia, ale także i wielkie dowody błogosławieństwa bożego. — Wierne ludy w Austrji złączone, widzą w Waszéj c. i k. Mości Tego, który je do nowego życia powołał, a sprawiedliwością i miłością ogarnia wszystkich swoich poddanych.

Pomni wielokrotnie doznanych od Ciebie Naj. Panie dobrodziejstw w dniu tak wielkiego znaczenia, błagamy Boga, aby na Waszą c. i k. Mość w najdłuższą przyszłość i najobficiéj zlewał łaski swoje dla dobra i potęgi monarchji, dla uświetnienia panowania Twego, dla szczęścia ludów Twoich, i w nagrodę cnót Waszéj c. i k. Mości i Najjaśniejszego domu Twego.

Na wniosek p. Kowalskiego sejm uchwala adres en bloc jednomyślnie.

Wynik wyborów do komisji:

Komisja administracyjna, głosujących 82, większość 42, wybrani: Paszkowski 80, Kraiński 78, Koziebrodzki 77, Hoszard 73, Kocyłowski 68, Kuczkowski 54. Zawadowski 50 głosami.

Komisja gminna, głosujących 85, większość 43, wybrani: Baum 83, Dunajewski 64, ks. Fortuna 83, Grocholski 70, Krzeczunowicz 82, Skwarczyński 79, Smarzewski 78, Turczyn 82, Gniewosz 69 głosami.

Komisja propinacyjna, głosujących 84, większość 43, wybrani: Horodyski 84, Kamiński 76, Madejski 80, Szumańczowski 81, Torosiewicz 74, Wężyk 60 głosami.

Komisja drogowa, głosujących 82, większość 42, wybrani: Agopsowicz 58, Badeni 61, Chrapek 79, Głogowski 74, Hoppen 73, Jaworski Apolinary 71, Kirchmajer 65, Michalski 79, Polanowski 69 głosami.

Komisja prawnicza, głosujących 75, większość 38, wybrani: Czajkowski 66. Fruchtmann 64, Jasiński Józef 66, Kabat 65, Kowalski 60, Rylski 65, Rydzowski 67, Spławiński 66, Wesołowski 65 głosami.

Komisja budżetowa, głosujących 82, większość 42, wybrani: Czartoryski 66, ks. Kaczała 68, Kamiński 69, Kaszewko 65, hr. Potocki 62, Skrzyński 70, Weigel 67, Weissmann 70, Henryk hr. Wodzicki 65, Ludwik hr. Wodzicki 66, Zyblikiewicz 69 głosami.

Komisja petycyjna, głosujących 77, większość 39, wybrani: Czajkowski 66, Dzwonkowski 66, Firlej 67, hr. Golejewski 65, Aleksander Jasiński 67, August hr. Ł ś 66, Męciński 63, Ozarkiewicz 73, ks. Pawlików 73, Piliński 65, Piotrowski 65, Serwatowski 66, Słonecki 66, Szczepański 67, Szemelowski 68 głosami.

Koniec posiedzenia o godzinie 2 min. 15 po południu. Jutro posiedzenie o godzinie 11 rano.

Korespondencje „Kraju".

Wiedeń 26 listopada.

ω. Skończyła się pierwsza faza akcji prawodawczéj rady państwa, by ustąpić miejsca sejmom 17stu przedlitawskich krajów.

Najważniejszą była rozprawa pożyczkowa, która zajęła kilka sesji, i gdzie bardzo wielu posłów przemawiało za, lub przeciw wnioskowi wydziału, który z 36 członków złożony, osnuł swoje sprawozdanie na rządowém przedłożeniu *(Regierungsvorlage)*.

Rezultat tych rozpraw w wielkiéj części prowadzonych z namiętnością, jest charakterystycznym pod względem „podziału partji politycznych" i ugrupowania czynników najsprzeczniejszych, a ostatecznie rozstroju centralistów.

Główny punkt, o który się spór toczył przez dwa posiedzenia, streszczał się w tém, czyli pożyczonym groszem wolno będzie ministrowi finansów wspierać giełdę?

Szczegółowo szło o rozróżnienie eufemistyczne, czyli wolno będzie brać w zastaw papiery i dawać zaliczkę równającą się dwom trzecim wartości.... które należą do walorów ściśle pupilarnych *(von pupillarer Sicherheit)*, albo takich, które się według powszechnéj opinji giełdowéj zbliżają co do wewnętrznéj wartości do pierwszych.

Nie wdając się w analizę treści czy to wniosku *ad hoc* wysadzonéj komisji 36ciu, czy przedłożenia ministra finansów rządowego, dość zaznaczyć, że tu chodziło o uchwałę izby poselskiéj albo w duchu pomocy finansowéj dla spekulacji giełdowéj, albo w duchu zredukowania takowéj do stosunków minimalnych... a co mając na oku praktykę giełdową, znaczy, nie pomagać giełdzie i giełdowym spekulantom.

Po długich przemowach przyszło do imiennego głosowania, i tu się pokazało, że w kwestjach tak drażliwych, jakiemi są ekonomiczna i pożyczkowa w skutek „krachu", nie ma żadnéj partji ściśle zwartéj, na którąby liczyć mogło ministerjum i centraliści *à tout prix* ministerjalni.

Głosowali na przykład ministrowie, którzy mają do tego prawo, jako posłowie wybrani, a więc i p. Ziemiałkowski, Rusini, Giskra i inni centraliści mniéj więcéj z giełdową i koncesyjną „kulturą" związani — za pomocą pożyczkową dla giełdy, a z drugiéj strony przeciw takiéj pomocy pieniężnéj głosowali tacy, jak Hohenwart, Greuter, prawie wszyscy Niemcy z lewicy pod dowództwem Józefa, Koppena, Haidamachy, i co na ławie ministrów widocznie zadziwiło, dr. Herbst; rozumié się, że i polscy delegaci stanęli po téj stronie.

Charakterystyczném było zakłopotanie interesowanych tak ministrów jak ich partji.

Cisnęło się to wszystko co lojalne i ma nadzieję, że coś się i nadal wykroić da, popierając władzę faktyczną około „prezesa izby" — i prowadziło dyskusję z nim na wyścigi i po... cichu.

W kilka minut dopiero prezydent Rechbauer powiada: że jakoś nie może dojść do ładu, bo jego sekretarze odmienny mu podali rezultat głosowania. Chciał powtórzyć głosować — na to krzyk, bo się dużo rozeszło.

Skończyło się na zwołaniu posiedzenia na 7mą godz. wieczorem, gdzie rezultat taki wypowiedział prezydent:

Uwiadamiam izbę, że sekretarze sprawdzili dokładnie rezultat głosowania i znaleźli, że 116 jest **za**, a 119 **przeciw**; że więc wniosek **odrzucony**.

Tu **nie potrzeba komentarzów**. Na galerji może 20stu kontrolowało głosowanie, zapisując *Ja* i *Nein*, i rezultat był ten sam o 4tej po południu **znany** i nigdzie różnicy nie było w rachunku; a na dole... **była na razie wątpliwość**: czy ministerjum nie zwyciężyło?

Wiedeń 27 listopada.

F. Po dwugodzinnéj zaciętéj walce parlamentarnéj, w toku któréj nie brakło i ostrych słów prawdy, jakoteż bezwzględnéj krytyki polityki finansowéj gabinetu ks. Auersperga, uchwaloną została w izbie niższéj rady państwa pożyczka 80-miljonowa, a ostateczna decyzja w téj mierze zawisła jeszcze od uchwały izby panów, któréj wzmocniona na wniosek Szmerlinga komisja finansowa odbyła wczoraj pierwsze czterogodzinne posiedzenie, celem zbadania projektu pożyczkowego rządu i dotyczącéj uchwały izby deputowanych. Jak *Presse* z wiarogodnego donosi źródła, dały się w pomienionym wydziale, który uchwały swe zresztą w zupełnéj utrzymuje tajemnicy, dość liczne słyszeć głosy, oświadczające się w kwestji lombardu za pierwotnym projektem rządu, który w alinei *b* artykułu czwartego pozwala na lombardowanie wszystkich bez wyjątku papierów wartościowych, mających kurs na jednéj z giełd austrjackich, bez względu na to, czy one przedstawiają bezpieczeństwo pupilarne czy nie. Ewentualność zatém, iż izba panów przyjmie dotyczącą uchwałę izby poselskiéj z pewnemi modyfikacjami i zmianami, nie jest wręcz wykluczoną. Że zaś ministerstwo jest przygotowaném na podobną ewentualność, widać ze słów przewodniczącego dr. Rechbauera, który zamykając ostatnie poniedziałkowe posiedzenie izby deputowanych, nie odroczył posiedzeń tejże do pewnego bliżéj określonego terminu, lecz wyraził jedynie, że zawiadomi deputowanych o najbliższém posiedzeniu izby w drodze pisemnéj.

Z słów tych możnaby wnioskować, że gdyby rzeczywiście izba panów w sprawie pożyczki odmienną miała powziąć uchwałę od dotyczącéj uchwały izby deputowanych, ministerjum powołałoby bezzwłocznie za pośrednictwem biura, pomimo bieżącéj kadencji sejmowéj, posiedzenie izby poselskiéj celem ostatecznego załatwienia sprawy projektu pożyczkowego, którego skuteczność zawisła w pierwszym rzędzie od jak najprędszego wykonania.

Przyjęcie poprawki Mendelsburga w dyskusji specjalnéj na poniedziałkowém posiedzeniu izby jest bezsprzecznie nader dotkliwym ciosem nie tylko dla giełdy i tutejszych stowarzyszeń akcyjnych, lecz również i dla samego ministerstwa. Już w toku rozpraw nad artykułem czwartym projektu sprzeciwiał się p. de Pretis jak najusilniéj wnioskowi Mendelsburga, zwracając uwagę izby na tę okoliczność, iż posiadamy efekta „niepupilarne", jak np. akcje kolei północnéj lub kolei Karola-Ludwika i t. d., na które bez ryzyka zaliczki udzielaćby można. Pomijając już tę okoliczność, że oprócz akcyj kolei północnéj lub kolei Karola Ludwika istnieją inne jeszcze „niepupilarne" papiery wartościowe lub raczéj bezwartościowe, których lombardowanie byłoby więcéj jak ryzykownem, byłoby w ogóle lekkomyślnością ze strony reprezentacji państwowéj pozostawić ocenie p. ministra finansów rozstrzyganie o wartości efektów nieprzedstawiających bezpieczeństwa pupilarnego i umożliwić tym sposobem dawanie zaliczek za zezwoleniem jego excelencji na papiery bardzo problematycznéj wartości, na akcje stowarzyszeń i przedsiębiorstw, których kurs dziś-jutro z zerem zrównać się może. Gorliwość, z którą p. de Pretis bronił lombardu papierów „niepupilarnych", da się zresztą po części usprawiedliwić, jeżeli uwzględnimy obiegającą w tutejszych kołach finansowych pogłoskę, o któréj napomknął również dr. Kronawetter w swéj niedzielnéj mowie w toku dyskusji jeneralnéj nad projektem pożyczkowym, iż p. minister finansów **wyprzedzając uchwałę rady państwa wypożyczył** ***Niederösterreichische Bodencreditanstalt***, któréj dyrektorem jest były przewodniczący izby deputowanych bar. Hopfen, 4 miljony zła. na lombard i to właśnie na lombard takich efektów, które **nie** przedstawiają bezpieczeństwa pupilarnego. Zezwolenie dawania zaliczek na efekta niepupilarne, byłoby tém samém narażeniem kapitału pożyczkowego na pochłonięcie go przez tutejsze instytuty bankowe i przemysłowe, których kapitał składa się w przeważnéj części z podobnych efektów a któreby chętnie chciały pozbyć się w drodze zastawu papierów, których nie mogą się pozbyć na giełdzie w drodze sprzedaży.

W tutejszych kołach finansowych niemałe panuje oburzenie na delegację polską, iż z jéj właśnie łona wyszła wzmiankowana poprawka, która uniemożliwiła zamiary giełdowiczów i tak zupełnie zawiodła ich nadzieje.

Proces Bazaina.

Dwudzieste piąte posiedzenie rozpoczęło się przesłuchaniem piątéj serji świadków, których zeznania miały wykazać, jakie były warunki oporu twierdzy Metz w początkach walk, których następstwem było najprzód osaczenie twierdzy a w końcu kapitulacja.

Według porządku pierwotnie dla przesłuchania świadków ustanowionego, miał być najprzód przesłuchany jenerał Coffinières, z rozkazu jednak prezesa przywołany został najpierw:

P. Salanson, pułkownik inżynierji w Verdun. Świadek ten opowiada stan fortyfikacyj i uzbrojeń Metzu, oraz warunki prawdopodobnéj długotrwałości oporu. Dokoła Metz było pięć fortów, mających osłaniać miasto od bombardowania i tworzyć obóz oszańcowany, któryby mógł być schronieniem i podporą dla armji. Fort Plappeville miał na swych wałach 75 armat, fort Saint-Quentin 44, fort Saint Julien 73, a fort Queuleu 95 armat; fort Saint-Privat miał silne mury, ale bez armat. W ogóle forty lewego brzegu były w doskonałym stanie obrony, a forty prawego brzegu mogły długo opierać się regularnemu oblężeniu, dzięki ciągłym ulepszeniom.

P. Czy armja pomagała do tych ulepszeń?

O. Pomagała.

P. Czy byłeś pan, jako dowódca inżynierji w Metz, wezwany do budowania mostów z lewego na prawy brzeg Mozelli?

O. Jato wykonywałem rozkazy dane do zarzucania mostów. Zrobiłem także przygotowanie do wysadzenia mostów w powietrze w razie otrzymania takiego rozkazu.

Jen. Pourcet. Czy świadek przypominał potrzebę tych rozkazów?

O. Tak jest; od 7go do 14go sierpnia nieraz prosiłem jen. Coffinières o rozkazy do wysadzenia mostów w powietrze.

P. Lachaud. Czy zna pan opinję jen. Coffinières o stanie fortyfikacyj d. 14go sierpnia?

O. Mówiono mi, że złożył raport, ale ja go nie czytałem.

P. W raporcie tym było powiedziane: „System ogólny fortyfikacyj jest niekompletny, forty nie ukończone, mają stumetrowe wyłomy. Oczywistém jest, że takie fortyfikacje mogą być bronione tylko z pomocą wojsk regularnych, zostających pod dobrém dowództwem." Co świadek sądzi o tym ustępie raportu?

O. Sądzę, że nie zgadza się z prawdą, bo fortyfikacje mogły opierać się usiłowaniom nieprzyjaciela.

Pułkownik Merlin, który dowodził fortem Queuleu podczas oblężenia Metzu, opowiada szczegółowo warunki obrony tego fortu, który według jego zdania mógłby stawiać opór bardzo długi i bardzo dzielny.

P. Lachaud. W raporcie 24go sierpnia pułkownik pisał, że „rowy nie były zupełne".

O. Tak, ale je zaraz potém uzupełniłem, z pomocą robotników, których zażądałem z armji.

Major Dochêne, który dowodził fortem Plappeville, zeznaje, że stan obronny téj warowni był doskonały w dniu kapitulacji i że dnia 28 paźdz. pozostało w tym forcie żywności na 3 dni.

P. Jak długo prawdopodobnie mógłby opierać się pański fort?

O. Nie troszczyłem się o to, gdyż było oczywistém, że Metz nie byłby z téj strony atakowanym; nie potrzebowałem także obawiać się bombardowania, gdyż mieliśmy dostateczne osłony.

P. Coś pan zrobił z żywnością, która w dniu kapitulacji pozostała?

O. Rozdałem ją żołnierzom jak można najwięcéj.

Pułkownik Protche, komendant fortu St. Julien podczas oblężenia Metz, opowiada szczegóły o stanie obronnym swego fortu.

P. Ilu miałeś pan ludzi do obrony w St. Julien?

O. 2270 ludzi.

P. A jakie uzbrojenie?

O. Żołnierze mieli po 130 ładunków, a armaty bardzo znaczne zapasy amunicji. W dniu kapitulacji miałem żywności na 5 dni i kazałem ją rozdać żołnierzom. Nieprzyjaciel nigdy serjo nie atakował fortu St. Julien. Rzucił nam wszystkiego 30 granatów.

P. Byliście osłonieni?

O. Tak, mieliśmy kazamaty, ale wilgotne i niezdrowe.

Rada miejska.

Posiedzenie z dnia 27 listopada 1873 r.

Przewodniczący prezydent miasta dr. **Dietl**; radców obecnych 46.

Po odczytaniu protokółu wykonał dr. **Weigel**, jako obejmujący urząd pierwszego wiceprezydenta przysięgę statutem przepisaną, poczem w dłuższem przemówieniu podziękował radzie za położone w nim zaufanie oświadczając, że jak jego poprzednik z mrówczą pilnością pracować będzie dla dobra gminy, prosząc radę o wyrozumiałość. Programu jako wiceprezydent nie stawia; oświadcza tylko, że nie będzie sługą stronnictw, ale będzie sługą miasta. Wreszcie przyrzeka być pomocnym prezydentowi jak jego poprzednik o ile mu na to obowiązki jego jako posła i delegata pozwolą. (Brawo).

Poczem przemówił prezydent, życząc dr. Weiglowi tego nowego dowodu zaufania rady i zaprasza go do zajęcia przeznaczonego dlań miejsca.

Dr. Weigel dziękuje prezydentowi za życzliwe wyrazy i przyrzeka mu być pomocnym równie jak wtedy, kiedy dr. Dietl był rektorem, a on sekretarzem uniwersytetu.

Sekretarz podaje do wiadomości, że namiestnictwo zatwierdziło zmieniony przez radę miejską statut kasy oszczędności.

Radca dr. **Warszauer** oznajmił na piśmie swoje wystąpienie z komisji statutowéj, gdyż nie ma nadziei, aby statut wypracowany mógł być jeszcze téj kadencji sejmowi przedłożony — a do tego właściwie zmierzał wniosek dr. Weigla żądający ustanowienia nowéj komisji. Nie chcąc więc brać na siebie odpowiedzialności za zwłokę w téj sprawie, prosi o wybranie w swoje miejsce innego członka.

Rada **nie przyjęła** rezygnacji dra Warszauera.

Radca **Redyk** interpeluje prezydenta, kiedy zamierza przedłożyć radzie wniosek względem obsadzenia posady weterynarza miejskiego.

Przewodniczący odpowiada, że z powodu wielkiéj liczby innych spraw ważnych i pilnych, dotąd tego nie uczynił; wniosek jednak jest już gotów i będzie przedłożonym radzie w przyszły poniedziałek.

Radca dr. **Szönborn** przedkłada z porządku dziennego wniosek sekcji prawniczéj, aby rada nie przyjęła rezygnacji p. **Szukiewicza** z urzędu radcy miejskiego z uwagi, że powód rezygnacji — jakim była uchwała rady wzywająca prezydenta do przedsięwzięcia kroków przeciw dziennikowi *Czas*, ustał w skutek cofnięcia powyższéj uchwały.

Wniosek sekcji rada przyjęła bez rozpraw.

Przystąpiono do dalszych obrad nad wnioskiem komisji uporządkowania miasta i zgodnie z niemi uchwalono:

przeznaczyć na szkołę na Kazimierzu ratusz kazimierski z odpowiednią przestrzenią gruntu obok położonego;

na **budynek cmentarny** grunt cmentarny po prawéj stronie wchodowéj bramy;

na **rogatkę Warszawską** grunt obok nowych koszar przez wysoki skarb odstąpiony;

na **rzezalnię** folwark miejski za cmentarzem izraelickim.

Z kolei wzięto pod obrady sprawę urządzenia wodociągów.

Ponieważ komisja uporządkowania miasta rozdzielając fundusz pożyczkowy na pojedyncze budowle i urządzenia, przeznaczyła na wodociągi tylko 300 000 zła., zaś komisja wodociągowa żądała na ten cel sumy 600,000 zła., przeto postanowiono wprzód wysłuchać sprawozdania téj ostatniéj.

Sprawozdawca komisji radca **Zieleniewski** zastrzegłszy się na wstępie, ażeby go nie posądzano, że jako fabrykant machin ma w tem jaki interes, odczytał sprawozdanie komisji, w którem wykazane są dotychczasowe jéj prace przygotowawcze i wniósł:

1° aby rada miejska na opędzenie kosztów ankiet technicznych i innych pomniejszych wydatków wyznaczyła z funduszu pożyczkowego 3,000 zła., które prezydent według uznania komisji z kasy miejskiéj zaasygnuje;

2° aby na urządzenie wodociągów wyznaczyć maksymalną sumę 600,000 zła. z funduszu pożyczkowego;

3° aby upoważnić komisję do dalszych rokowań, jakie w tym celu uzna za potrzebne.

Wypadek ostatecznych rokowań komisja przedstawi radzie miasta do rozeznania najdaléj przed końcem bieżącego roku. Jakkolwiek komisja nie przedstawiła jeszcze żadnego wniosku pod względem sposobu zaopatrzenia miasta wodą, gdyż to będzie mogło nastąpić dopiero po wysłuchaniu zdania znawców, wielu z radców uważało jednak za stosowne już teraz w téj materji głos zabierać, występując bądź przeciw projektowi sprowadzenia wody z Sułorzowki, bądź też proponując rozmaite sposoby wykonania robót wodociągowych. Stanowcze pod tym względem zdanie objawił radca Chrzanowski, aby gmina budowała wodociągi nie sama ale w spółce z jakiem prywatnem towarzystwem, gdyż w takim razie tylko można mieć pewność, że wodociągi będą dobre.

Przeciw argumentowi p. Chrzanowskiego występował dr. **Rapoport**, wykazując niebezpieczeństwo takiéj spółki.

Dyskusja ogólna trwała blisko dwie godziny; ponieważ pora już była spóźnioną, a do dyskusji specjalnéj zapisało się jeszcze wielu radców, przeto odłożono dalsze rozprawy nad tym przedmiotem do następnego posiedzenia.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 28 listopada.

W niedzielę dnia 30 listopada b. r., wyjeżdżają do Wiednia, wybrani do deputacji, celem doręczenia adresu Cesarzowi z powodu 25-téj rocznicy wstąpienia jego na tron, ze strony miasta Krakowa: pp. dr. Weigel wiceprezydent miasta, Teodor Baranowski i dr. Szymon Samelson, radcy miasta; zaś ze strony izby handlowo-przemysłowéj, bankier i delegat do rady państwa, p. Albert Mendelsburg.

Dnia 2 grudnia dane być ma w teatrze krakowskim, na uczczenie 25 téj rocznicy wstąpienia na tron cesarza Franciszka Józefa I, galowe prredstawienie. — Wznowioną będzie „Zemsta o mur graniczny," Fredry, z nadzwyczaj staranną obsadą. Raptusiewicza grać będzie p. Rychter, Milczka p. Szymański a Papkina p. Benda. Oprócz tego ma być dodany wodewil narodowy z okolicznościowemi śpiewkami i obraz zastosowany do uroczystości. Będzie to zarazem pierwsze przedstawienie abonentowe.

Teatr. — Musset jest jednym z tych kapłanów sztuki, którzy jéj piękności nie profanują. Wszystko, cokolwiek napisał, jest pełne tajemnic piękna, jego delikatnych odcieni i pełne zarazem psychologicznéj prawdy. Nie ma u niego tych wielkich efektów scenicznych, o których on zdaje się nawet nie wiedzieć. Wrażenie powstaje i potęguje się prostą i spokojną akcją, opartą na prawdziwéj podstawie i jak najlepiéj rozwiniętą. Dla tego téż tak samo przetłómaczenie jego utworów jak i ich przedstawienie należy do niełatwych do pokonania trudności i jest dla masy publiczności, szukającéj silnych a łatwych wrażeń nieprzystępném. Na każdém przeto przedstawieniu Mussetowskich utworów na scenie krakowskiéj, za które rzeczywiście należy się wdzięczność dyrekcji teatru, widzimy puste wyższe strefy a zapełnione te miejsca, które zwykła zasiadać publiczność wyższego wykształcenia i intelligencji. Tak było i wczoraj. Dano po raz pierwszy świeżo spolszczone przez Wł. Sabowskiego

przysłowie Musseta: „Nie zarzekaj się“ (Il ne faut jamais jurer de rien). Treść téj 3-aktowéj komedji jak najprostsza: młody człowiek, okazujący wstręt do stanu małżeńskiego a namawiany do ożenienia się przez wuja, zezwala na przedstawienie go bogatéj, młodéj panience, z zamiarem przekonania swego wuja o tem, że żenić się nie warto, gdyż on sam da dowód, iż jego przyszłą uwieść jest łatwo. Zwyciężony powabami, pięknością dziewczęcia, żeni się z nią i zostaje przez wuja uczęstowany nauczką: „a widzisz, nie zarzekaj się!“ Oto wszystko, co jednak rozwinięte ze zwykłemi a potężnemi środkami Musseta, robi coś prześlicznego, — cudowny klejnocik doborowego repertoaru.

Pani Ekerowa w roli pani de Mantes, panna Urbanowicz w roli jéj córki, pp. Rychter i Dłużewski jako wuj i siostrzeniec, oraz p Szymański w roli kapelana grali prześlicznie. Całe przedstawienie wyszło prawdziwie koncertowo, tak jednak rozpisaliśmy się, że nam nie zostaje miejsca na obszerniejszą ocenę, któréj zaletę i wybitne strony podniesiemy może przy innéj sposobności.

Walne zgromadzenie. — W niedzielę dnia 30 b. m. o godz. 4 po południu, w pałacu biskupim, odbędzie się doroczne walne zgromadzenie towarzystwa „Mrówki“ w Krakowie. Porządek dzienny: 1. Sprawozdanie z czynności towarzystwa w ubiegłym roku. 2. Wnioski do zmiany statutu. 3. Wybór nowego wydziału. 4. Samoistne wnioski członków.

Rozprawa karna przeciw dr. Michałowi Koczyńskiemu skończyła się wczoraj. Sąd wydał wyrok uniewinniający.

Rada miejska rzeszowska postanowiła uczcić 25 tą rocznicę wstąpienia na tron cesarza Franciszka Józefa I. uroczystem nabożeństwem, adresem do cesarza, oświetleniem miasta i zebraniem składki na założenie w Rzeszowie szkoły rzemieślniczéj.

W poniedziałek d. 1 grudnia, jako w przeddzień 25 téj rocznicy wstąpienia na tron cesarza Franciszka Józefa I. odbędzie się we Lwowie koncert na cel dobroczynny.

Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta urządziła we Lwowie kolporter książek, kalendarzy i obrazków.

Koléj północna cesarza Ferdynanda zamknęła znów stację krakowską przed transportami z Galicji, wysyłanemi na Kraków.

Robotnicy galicyjscy. — Do *Gaz Lwow.* donoszą z Łańcuta, że ugodzono w okolicy Łańcuta 140 robotników do Rossji, gdzie mają być używani przy pracach gospodarczych. Za kilka dni udać się mają na miejsce swego przeznaczenia.

Zarząd zakładu karnego w Rawiczu w Wielkopolsce, rozpisuje na rok 1874 licytację na dostawę żywności dla P. T. złodziei, oszustów i t. d., którym się nieźle powodzić musi, gdyż oprócz znacznéj ilości zwykłego grochu i białego, kaszy hreczanéj, jagieł i soczewicy (wszystko *erster Qualität*) potrzebuje także 6,000 funtów masła, 6,000 ft. łoju z nérek wołowych, 1,200 f. sadła wieprzowego, 12,000 f. mięsa wołowego, 4,000 f. baraniny, 5,600 f. wieprzowiny, 2,000 ft. bułek, 3,600 litrów „Doppelbier“, 11,500 litrów zwyczajnego piwa, 12,000 ft. ryżu, 1,600 ft. kawy, 500 ft. „Nudeln“, 50 f. kminku, 100 f. pieprzu, 600 funtów syrupu i t. p.

Postępy „kulturtregerstwa“ w zaborze pruskim. — Rozkazem gabinetowym z dnia 10 września zmieniono znowu nazwiska polskie następujących wsi na niemieckie: 1) w pow. wyrzyskim Grabionna na Kaiserwalde, Tłukomy i Małe Tłukomy na Gross i Klein Elsingen, Falmierowo na Charlottenburg, Paterke na Steinburg, Ostrowo na Grünhausen, Nieżychowo na Seeheim, M. Poburka na Schönheim, Młotkowo na Kaiserdorf, Rzeńskowo na Walddorf, Katarzynowo na Katarinendorf, Krukowek na Baumgarten, Malocin na Waltershausen, Konstantowo na Klarashöh, młyn Broniewo na Mathildenmühle: 2) w powiecie bydgoskim: Wilcze na Birkhausen, kolonja Czyszkowska na Kleinau; 3) w powiecie chodzieskim Marczynek na Obermühle: 4) w powiecie mogilnickim: Mokre na Wilhelmssee, Pabędzie dolne na Steninfelde, Jastrzębowo na Falkenhain.

Prasa Guttenberga. — W Moguncji miano odszukać szczątki ręcznéj prasy, któréj Guttenberg miał używać do pierwszych odbitek drukarskich w r. 1413.

Towarzystwo gospodyń domu. — Wobec drożyzny wszystkich potrzeb życia, rosnącéj z dniem każdym, a która wiele już osób wygnała z Berlina, tworzy się tam teraz „towarzystwo gospodyń domu,“ mające na celu zapobieżenie skutkom dotkliwéj bardzo, a prawie sztucznie podnoszonéj drożyźnie. Towarzystwo to ma się stać formalnie stowarzyszeniem spożywczem, rozciągniętém na cały Berlin, trudnić się wszelkiemi interesami gospodarstwa domowego i podać rękę instytucji kuchni tanich, aby członkom tychże i swoim, przez zakupy hurtowne dostarczać towar po cenach niższych. Zaprowadzoném ma być także biuro, które donosić będzie gdzie towar z rabatem można dostawać i ułatwiać ma niedogodne bardzo zachody w przyjmowaniu służących domu. Prócz tego młodym gospodyniom udzielana będzie nauka gospodarstwa ustnie i na piśmie.

W Dreźnie otwartą ma być z d. 1 stycznia przyszłego roku akademja dla kobiet.

Firma „La Ferme“ w Warszawie, założyć ma nową fabrykę cygar i papierosów na przedmieściu Praga.

Pomnik. — W Düsseldorfie wzniesiony być ma pomnik dla Piotra Korneliusa, nestora sztuki niemieckiéj. Düsseldorf jest jego miastem rodzinném.

† Demetz, założyciel osady dla młodych przestępców w Mettray (we Francji), zmarł w tych dniach w Paryżu, przeżywszy lat 77.

Gustaw Doré wykończa obraz treści religijnej: „Sen Kalpurnii czyli widzenia żony Piłata“. Obraz ten przeznaczony jest do Anglji, gdzie utwory pędzla Dorégo wysoko są cenione.

W teatrze „Gymnase“ w Paryżu, ukaze się wkrótce nowa 3 aktowa komedja Dumasa (syna) p. n. „Monsieur Jules.“

Breton de Los Herreros, poeta hiszpański, najpłodniejszy z obecnie żyjących pisarzy dramatycznych, umarł w tych dniach w Madrycie w 77 roku życia.

Długowieczność. — W Quarto S. Elena koło Cagliari na wyspie Sardynji, zmarł przed kilkoma dniami notarjusz Rajmund Cossu, przeżywszy lat 108.

Ciekawe fałszerstwo banknotów. — W Nowym Yorku, w tamtejszym biórze skarbowem odkryto 25 z. m nieprraktykowany dotąd sposób fałszowania banknotów. Jeden z urzędników przeliczając 100 dolarowe banknoty natrafił na jeden, który sprawił mu w palcach odmienne od innych poczucie. Przy bliższem zbadaniu pokazało się, że przednia strona banknota była prawdziwą, a tylna fałszywą. Tego urzędnicy zrazu pojąć nie mogli. Nareszcie za pomocą mikroskopu odkryto, że prawdziwy stodolarowy banknot został na płask przecięty, a następnie prawdziwa przednia strona została zlepioną z fałszywą tylną, a prawopodobnie nawzajem fałszywa przednia z prawdziwą tylną. Tym sposobem z jednego 100-dolarowego banknota robiono dwa. Trudna nadzwyczaj robota rozczepienia w ten sposób papieru, dokonana była z nadzwyczajną zręcznością, a i tylna strona banknota świadczyła o wielkiej biegłości fałszerza. Wypadek ten uważano za tak ważny, że natychmiast telegrafowano o nim do Waschingtonu.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Paweł Szyryn ob. z gub. wileńskiéj; Feliks Sobański wł. d. z Wołynia; Michalina Żółkiewska z córką ob. z Ukrainy; Michał Dowgird inżynier z Warszawy; Józef Dreling z żoną radca hon., Natalja Stupin ob. z Rossji.

Wiadomości urzędowe.

— Minister cesarskiego domu i spraw zagranicznych, mianował ukończonego ucznia c. k. wschodniéj akademji Eugenjusza Kuczyńskiego elewem konsularnym.

— C. k. galicyjska krajowa dyrekcja skarbu mianowała adjunktami urzędów podatkowych: kwieskowanego c. k. asystenta kancelaryjnego Fran. Gutowskiego, kancelistę c. k. zarządu dóbr i lasów skarbowych w Bolechowie Bazylego Nowosielskiego, praktykanta rachunkowego Józefa Guklera; — praktykantów urzędów podatkowych: Jana Matauschka, Jana Kotlińskiego, Jana Hammera, Karola Burdowicza, Edmunda Fischera de Wilhelmsbach i Jana Terleckiego, daléj kalkulanta Michała Kockę; djetarjuszów przy urzędach podatkowych: Wilhelma Kozubskiego i Fran. Brilla.

— Na przedstawienie sanockiéj reprezentacji miejskiéj, nadała rada szkolna krajowa posadę kierującego nauczyciela przy tamtejszéj szkole 4 klasowéj, Janowi Tudrale, dotychczasowemu nauczycielowi w Krośnie; posady zaś nauczycieli: Piotrowi Kadlewiczowi, dotychczasowemu nauczycielowi tejże szkoły, Janowi Hawrotowi, nauczycielowi szkoły ludowéj w Brzozowie i Leopoldowi Biedzie, nauczycielowi w Baligrodzie.

— Na przedstawienie gminy miasta Brzeżany, nadała rada szkolna krajowa posadę nauczyciela przy szkole 4-klasowéj w Brzeżanach z roczną płacą 400 zła., Janowi Reicheltowi, dotychczasowemu zastępcy nauczyciela przy téj szkole.

Wyciąg z dziennika urzędowego *Gazety Lwowskiéj* z dnia 25 listopada:

Licytacje. W sądzie pow. w Rzeszowie, dnia 11 grudnia, realność l. 2 w Wolicy piaskowéj.—W sądzie obw. w Samborze, dnia 29 stycznia, dobra Szade; cena wyw. 24,000 zła.

Konkursa. Cztery posady dozorców linji telegraficznych w okręgu lwowskim dyrekcji telegrafów.—Wielka ilość elewów leśnych przy dyrekcji dla lasów i domen skarbowych w Galicji, adjuta 500 i 600 zła.; podania do dyrekcji w Bolechowie.

Ostatnie wiadomości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia jest następujący: 1) Pierwsze czytanie sprawozdań wydziału krajowego względem przedłożenia wniosku co do ustawy o dodatku do sejmowéj ordynacji wyborczéj. 2) Pierwsze czytanie sprawozdań wydziału krajowego o zezwolenie 101 gminom na pobór wyższych dodatków do podatków na pokrycie potrzeb gminnych. 3) Drugie czytanie sprawozdań wydziału krajowego w przedmiocie rocznego datku dla córek ś. p. Jana Bojarskiego. 4) Drugie czytanie sprawozdań wydziału krajowego w przedmiocie zaopatrzenia pozostałych nieletnich dzieci po ś. p. Juljuszu Szczęsnowiczu. 5) Drugie czytanie sprawozdania wydziału krajowego o wniosku do zmiany §. 1 ustawy z d. 12 grudnia 1869 r. o radach szpitalnych. 6) Drugie czytanie sprawozdania wydziału krajowego względem zaprowadzenia wyrobu soli bydlęcéj, zniżenia cen soli w ogóle i pozwolenia na bezpłatne używanie źródeł solnych.

N. fr. Pr. donosi, że z dotychczasowych obrad wydziału finansowego izby panów wnosić można, że projekt ustawy zapomogowéj wróci się jeszcze do izby niższéj.

„Poważne głosy, powiada *N. fr. Pr.* podniosły się za dawaniem zaliczek na wszystkie papiery giełdowe (a więc przeciw poprawce Mendelsburga), aby tym sposobem ułatwić „fuzje“ różnych banków. Gdyby sprawa ta w saméj rzeczy wrócić miała do izby niższéj, opozycja przeciw szwindlowi giełdowemu będzie musiała bardzo się mieć na baczności i skupić siły swe, aby przy powtórnem głosowaniu nie doznała porażki“.

Kursa. — Wiedeń 28 listopada godz. 2.20. Akcje kredytowe 225.75.—Londyn —.—.— Srebro 108.75. — Dukat —.—. — Lombardy 171.—. — Losy z 1864 r. 135.50. — Akcje franko-austr. 33.50. — Napolecny —.—. — Akcje kolei Karola Ludwika 217.50. — Akcje kolei lwow. czern. 140.50.— Akcje kolei półn. wschodniéj 108.—. — Akcje banku związkow. 14.—.— Oblig. indemn. gal. 73.50.— Akcje banku wied. dla obrotu 111.50. —Akcje anglobanku 138.—.—Akcje kolei rząd. 331.—. — Kolei siedmiogrodz. —.—. — Kolei Rudolfa 158.—.— Tramway 165.—.— Banku budowy 54.50. — Akcje kolei wschodniéj 58.—. — Akcje banku anglo-węg. 40.—. — Akcje kolei zjedn. 112.—.—Losy tureckie 53.—.— Losy premj. węg. 75.80.— Akcje kolei bogumińskiéj —.—. — Akcje kolei ces. Elżbiety 218.—. — Akcje kolei półn. zachodn. 195.—. — Akcje franco-hungaria 24.50. — Ogólny bank austr. 29.—.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 28 listopada.

	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie..	73	50	75	50
kupon ubiegły ... 023				
4% Listy zastawne galicyjskie	69	50	71	50
kupon ubiegły 153				
5% Listy zastawne galicyjskie.....	77	25	79	25
kupon ubiegły 191				
4% Listy zastawne polskie serja I..	92	75	94	75
kupon ubiegły 162				
4% Listy zastawne polskie serja II.	91	75	93	25
kupon ubiegły 162				
5% Listy zastawne polskie nowe .	91	50	93	25
kupon ubiegły 202				
4% Listy likwidacyjne polskie.....	78	25	80	—
kupon ubiegły..... 1·6				
6% Listy zastawne banku hip. gal.	—	—	81	—
kupon ubiegły 130				
6% Listy zastawne banku włościań.	—	—	92	—
kupon ubiegły 230				
Galic. zakładu kredyt. ziemskiego:				
5½% Listy zast. 36-letnie srebrem.	—	—	—	—
6% Listy zast. 36-letnie banknot..	—	—	—	—
6% „ „ 1. letnie „	—	—	—	—
Akcje kolei warszawsko-wiedeńskiéj.	92	—	94	—
„ „ galic. Karola-Ludwika ..	216	—	220	—
„ „ lwowsko-czern.-jaskiéj ..	137	—	141	50
„ banku dla han. i przem. 80 zła.	—	—	—	—
Losy krakowskie na 20 zła........	—	—	24	—
„ 5% (Donau-regulirung).......	96	—	99	50
„ premjowe węgierskie........	73	50	77	50
„ 3% tureckie 400 franków	52	—	55	—
„ miasta Stanisławowa	—	—	—	—
Srebro nowe austrjackie...........	108	—	110	—
„ w kuponach	107	50	109	—
„ (obrączkowy rubel)..........	167	—	170	—
Ruble papierowe rossyjskie.........	153	50	155	—
Talary pruskie....................	168	—	170	—
Dukat obrączkowy.	5	33	5	45
20-frankówka	9	—	9	14
Rumuńskie obligacje 100 tal.	32	—	34	—

WIEDEN, 27 listopada.

	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Renta austrjacka 5%............	68	65	68	75
„ „ w srebrze 5%....	73	40	73	50
Losy:				
Z roku 1839 całe za 100 zła........	285	—	290	—
„ 1839 ⅕ „ 100 „	238	—	242	—
4% rząd. z r. 1854 za 250 „	95	50	96	—
5% „ „ 1860 całe „ 500 zła. ..	102	—	102	50
5% „ „ 1860 ⅕ „ 100 „ ..	109	50	110	—
Rządowe „ 1864 za 100 zła.	135	50	136	—

	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Węgierskie poż. prem. na 100 zła...	75	—	75	50
Kredytowe 1860 r..... „ 100 zł. m. k.	169	—	169	50
Krakowskie .... „ 20 zła. ..	—	—	23	—
Ofen (Budy)........... „ 40 „	23	50	24	—
Rudolfa............... „ 10 „	12	—	12	50
Salzburga............. „ 20 „	15	50	16	50
Obligacje:				
Indemnizacyjne galicyjskie........	73	—	74	—
Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zła.	95	—	96	—
Akcje bankowe:				
Anglo-austrjackie ..... za 120 zła.	137	75	138	25
Boden-Credit austrjac. . „ 80 „	106	—	110	—
„ „ węgier. . . „ 80 „	48	—	48	50
Franco austrjackie .... „ 80 „	33	—	34	—
„ węgierskie .... „ 80 „	24	50	25	—
Galic. banku hipotecz. . „ 200 „	—	—	—	—
„ dla handlu i prz.. „ 80 „	—	—	—	—
„ Landebk. Lwów. „ 100 „	—	—	—	—
Handelsbank wiedeński „ 200 „	60	50	61	50
Interventionsbank ..... „ 80 „	—	—	—	—
Länderbank Verein.... „ 140 „	105	—	107	—
Nationalbank	978	—	980	—
Unionbank .... za 200 zła.	112	—	113	—
Vereinsbank austrjackie „ 80 „	14	—	14	50
Verkehrsbank .... „ 80 „	116	—	118	—
Wechslerbank wiedeńs. „ 80 „	—	—	—	—
Wechslerstuben Gesel.. „ 80 „	—	—	—	—
Wiener Bank Verein... „ 80 „	46	—	48	—
Akcje kolei:				
Arcyksięcia Albrechta 200 zła.....	105	—	107	—
Alföld Fiume .... 200 zła. sr. .	141	—	142	—
Dniestrzańska ...... 200 „ „ ..	—	—	—	—
Elisabeth .... 200 zł. m. k..	218	25	218	50
„ Linz Budw. 200 zła. sr. .	186	—	—	—
Eperies-Tarnow ..... 200 „ ..	110	—	115	—
Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m. k..	2025		2030	
Gal. Karl Ludwig ... 210 zła. sr...	218	—	218	59
Kaschau Oderberg... 200 zł. m. k..	—	—	133	—
Lemb. Czern. Jassy.. 200 „	138	50	139	50
Rudolfbahn .... 200 „ sr....	159	—	159	50
Siebenbürger I. ..... 200 „ ..	139	—	140	—
Staatsbahn (500 fr.).. 200 „ ..	331	50	332	50
„ II emisji.. 800 „ ..	—	—	—	—
Südbahn (Lombard.). 200 zł. m. k..	170	50	171	50
Theissbahn .... 200 „	198	50	199	50
Tramway wied. ..... 200 „	163	—	165	—
Węg. gal. I. Łupk... 200 „ sr....	—	—	—	—
„ Nordostbahn ... 200 „ ..	109	50	110	—
„ Ostbahn (500 fr.) 200 „ .	58	—	58	50

Akcje przemysłowe:	płacą Zła.	c.	żądają Zła.	c.
Baugesells. allg. oest. 120	52	—	53	—
„ Wied..... 100 zł. w. a..	81	—	81	50
Bauverein „ 100 „ „ „	23	50	24	—
Kałusza .... 200 „ „ „	—	—	—	—
Masz. wied.......... 200 „ „ „	—	—	—	—
„ lwow. .... 100 „ „ „	—	—	—	—
Parcelacyjne galic.... 100 „ „ „	—	—	—	—
Wied. parcelacyjne... 100 „ „ „	—	—	—	—
Listy zastawne:				
Allg. oest. Bd. Kr. los... 5% zła. sr...	95	—	95	50
„ „ 33 lat los ... 5%	82	50	83	50
„ „ gm. 40 ..... „ „	—	—	—	—
Galic. Banku Hyp..... 6% w. a....	80	—	81	—
„ Banku Włośc... 6% „ „...	89	50	90	50
Nationalbank........ 5% m. k....	—	—	—	—
„ „ .... 5% w. a. ...	91	40	91	55
Węg. tow. kred....... 5½% „	81	—	81	50
Obligi pierwszeństwa:				
Arcyks. Albrechta.... 100 w. a. ...	75	—	75	25
Alföld Fiume........ 5% zła. sr...	84	50	85	—
Dniestrzańskie....... 5% „ „..	33	—	35	—
Ferd. Nordbahn...... 5% m. k. ...	90	—	91	—
„ „ „ ...... 5% zła. ...	87	—	88	—
„ „ „ ...... 5% zła. sr...	104	50	104	75
Gal. Kar. Lud........ 5% „ „..	—	—	—	—
„ II. em. .... 5% „	—	—	—	—
„ 1871 III. .... 5% „	—	—	—	—
Kasz. Oderb......... 5% „	84	50	85	—
Lwów.-Czern.-Jassy:				
„ I 1865....... 5% sr. w. a..	72	50	72	75
„ II 1867....... 5% „ „ „	83	50	84	85
„ III 1868....... 5% „ „ „	74	59	75	—
„ IV 1872....... 5% „ „ „	—	—	—	—
Mähr. Sch. Central.... 5% „ „ „	49	—	49	50
Siebenbürgen I. ...... 5% sr. w. a..	83	50	84	—
Südbahn (Lombardy). 3% „ „ „	110	75	111	25
Theissbahn.......... 5% „	—	—	—	—
Węg.-galic. Łupkow. . 5% „ „ „	—	—	—	—
„ Nordostbh... 300 5% „ „ „	69	50	69	75
„ Ostbahn.... 300 5% „ „ „	62	25	62	50

WARSZAWA, 20 listop.	Rrs.	k.	Rsr.	k.
Listy zastawne serji 1. 4%	94	—	94	30
„ „ „ 2. 4%	92	75	93	05
kupon ubiegły..........	1	64 4/9	—	—
„ nowe 5%	92	40	92	70
kupon ubiegły..........	2	05 8/9	—	—
„ likwidacyjne.... 4%	79	15	79	45
kupon ubiegły	1	87 7/9	—	—

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Ogłoszenie konkursu.

Nr. 108 pres.

Przy Magistracie Krakowskim jest do obsadzenia posada adjunkta konceptowego z płacą roczną 800 zł. w. a.

Chcący się ubiegać o tę posadę, winni wnieść podania do prezydyum Magistratu najdaléj do dnia 15 grudnia b. r. i do takowych dołączyć dowody wieku, ukończenia nauk prawniczych i złożonego egzaminu praktycznego dla urzędników administracyjnych państwa przepisanego, nakoniec donieść czyli i w jakim stopniu są spokrewnionymi lub spowinowaconymi z urzędnikami Magistratu Krakowskiego.

Nadmienia się przy tem, że urzędnicy Magistratu Krakowskiego mają prawo do emerytury na zasadzie oddzielnéj ustawy w roku bieżącym przez Radę Miejską uchwalonéj, która dla nich jak i dla pozostałych wdów i sierot zaopatrzenie, dzisiejszym stosunkom odpowiednie, zapewnia. 4727 (2-3)

Kraków dnia 11 listopada 1873.

C. k. uprzywil. kolej **gal. Karola Ludwika.**

OBWIESZCZENIE.

Z dniem 24 listopada r. b. zaprowadza się na czas trwania zaprowadzonéj z dniem 10 października r. b. taryfy wyjątkowéj dla transportu zboża i ziemiopłodów do stacyi krajowych—bezpośrednia **taryfa wyjątkowa dla transportu zboża, owoców strączkowych i wyrobów mełnych** przy nadaniu najmniéj 200 cent. cło. do jednego listu frachtowego **z naszych do północnoniemiecko-galicyjskiego związkowego ruchu towarowego wcielonych stacyi, do stacyi:** Kattowitz, Nicolai, Gleiwitz, Wrocław, Görlitz, Drezna, Lipska, (Wurzen), Berlina, Szczecina, Halle, Nordhausen, Northeim, Kassel, Magdeburg, Hamburg, Deutz i Köln.

Dotyczącą taryfę nabyć można w naszych stacyach związkowych, w Dyrekcyi ruchu we Lwowie i w ekonomacie naszéj jeneralnéj Dyrekcyi we Wiedniu.

Lwów w listopadzie 1873 roku.

4742(1-3)

Dyrekcya ruchu.

L. 6829.

Obwieszczenie licytacyi.

W celu sprzedaży drzewa na pniu przeznaczonego do wyrębu na rok 1874 w lasach państwa rządowego Niepołomice odbędą się w c. k. Zarządach leśnych publiczne licytacje. Miejsce i przedmiot sprzedaży, tudzież cena wywołania i termin licytacyi oznacza się następująco:

Liczba porządk.	Zarząd leśny	Oddział lasu i Nr. porębu	Termin licytacyi	Oszacowana miąższość: drzewa budulcowego i wyrobowego	drzewa opałowego: łupane i okra.	drzewa opałowego: gałęzie	drzewa opałowego: pniaki	Cena wywołania w. a. zł.	cent.
				norm. sążni po 100' kub.				zł.	cent.
1	Niepołomice	Grojec D. IV. Poręba Nr. 80 Zrąb czysty	10 Grudnia 1873	127	266.	31.5	27.	3846	-0
2		Grojec D. IV. Poręba N. 75, 76 i 77 Wyrąb nasienników		59.6	161.5	13.	22.5	2002	93
3		Grojec D. IV. część poręby N 77 Wyrąb nasienników		16.7	49.1	5.3	68.	618	0½
4		Gumieko Poręby Nr. 110, 111, 112 las niskopienny		—	101.	8.	—	768	15
5	Grobla	Tawówka B. V. Poręba Nr. 102 Zrąb czysty	11 Grudnia 1873	143.	214.02	89.17	35.66	5796	06
6		Tawówka B. V. Poręba Nr. 103 Zrąb czysty		233.07	355.74	146.05	50.41	9517	25
7	Dziewin	Gawłówek A. III. za Szewczykiem poręba Nr. 58 Wyrąb nasienników	12 Grudnia 1873	61.4	139.	12.	—	2004	73
8		Gawłówek A. III. za Flakiem poręba Nr. 59 wyrąb nasienników		117.5	216.2	19.8	—	3722	17
9		Gawłówek A. III za Szewczykiem poręba Nr. 61 zrąb cienisty		157.	328.8	29.1	—	4898	87
10		Gawłówek A. IV. za Szewczykiem poręba Nr. 62 zrąb cienisty		159.6	261.8	25.2	—	5004	51
11		Dziewin A. II. Pszczelny kąt poręby Nr. 72 do 74 częściowo zrąb cienisty		237.4	429.4	33.3	—	7431	34
12		Dziewin A II. części porąb Nr. 72 i 74 zrąb cienisty		151.	300.	26.	—	4805	05
13	Poszyna	Poszyna A. III Zrąb zupełny........	15 Grudnia 1873	363.48	629.78	68.01	—	13162	11½
14		Poszyna A. II. Poręby Nr. 77 i 78 wyrąb nasienników		254.54	322.6	36.69	—	8078	18
15		Koło C. Koźlica las niskopienny........		—	60.62	3. 3	—	365	67½
16	Stanisławice	Kolanów A. III Okrągła poręba Nr. 86 Zrąb czysty	16 Grudnia 1873	78.75	190.95	10.79	—	3163	82
17		Stanisławice A. III Osikówka poręba Nr. 67 zrąb czysty		95.75	554.33	26.	—	5592	46
18		Stanisławice A. III. Osikówka poręba Nr. 62 wyrąb nasienników		78.12	141.67	8.79	—	2494	96
19	Bratucice	Od Strzeleckiego A. IV. poręba Nr. 76 Zrąb ciemny	17 Grudnia 1873	26.75	107.	5.35	—	951	31
20		Biały Ług A. V. poręba Nr. 89 zachodnia część Zrąb zupełny		6.38	152.37	8.22	—	1062	73
21		Biały Ług A. V. poręba Nr. 89 wschodnia część Zrąb ciemny		46.23	182.28	9.10	—	1628	84

4737(1-3)

Główne warunki licytacji są:

1. Sprzedaż nastąpi całemi porębami w ten sposób, iż wszystko w jednym zrąbie do wycięcia przeznaczone drzewo sprzedane będzie ryczałtowo.

2. Przed rozpoczęciem licytacyi winien każden z licytujących złożyć do rąk komisyi wadjum wynoszące 10 procent ceny wywołania, która kwota aż do zupełnego uprzątnienia drzewa z lasu jako kaucya w depozycie zatrzymaną zostanie.

3. Oferty pisemne wniesione być mogą na ręce miejscowego zarządcy leśnego, a to tylko do 6téj godziny popołudniu w dniu licytację poprzedzającym. Takowe winne być opieczętowane, w wadjum zaopatrzone i przez oferenta własnoręcznie podpisane. Niemniéj, mają zawierać dokładne oznaczenie rewiru i Nr. porębu, z którego oferent życzy sobie zakupić drzewo, jako też i cenę, którą za nie ofiaruje, nareszcie i wyraźne oświadczenie, iż warunki licytacyjne są mu dokładnie znane i takowe bezwarunkowo przyjmuje.

4. Przed zupełném uiszczeniem ceny kupna materyały drzewne z lasu wydane nie będą.

O bliższych warunkach można się dowiedzieć w Dyrekcyi lub u dotyczących Zarządów leśnych.

Z c. k. galicyjskiéj dyrekcyi lasów i domen.

Bolechów dnia 19 listopada 1873.

W drukarni „Kraju“ pod zarządem St. Gralichowskiego.